

Του
Στέλιου Αχνιώτη

Τι απομένει να κάνει η Κύπρος στη διαχείριση αποβλήτων;

Ως Επιστημονικό Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου πιστεύουμε ακράδαντα ότι η περιβαλλοντική αειφορία πρέπει να είναι βασική παράμετρος στα αναπτυξιακά σχέδια και την ευρύτερη πολιτική του κράτους. Ρόλο προς το στόχο αυτό έχουμε να διαδραματίσουμε όλοι μας, πάγια δε θέση του ΕΤΕΚ είναι όπως τα μεγάλα θέματα του τόπου, όπως είναι αυτά που αφορούν το περιβάλλον, πρέπει να συζητούνται δημόσια, μέσα σε πλαίσιο ευρείας συμμετοχικότητας και διαφάνειας.

Η προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος και η εφαρμογή και ανάπτυξη βασικών αρχών της «κυκλικής οικονομίας» είναι δύο καίρια και σημαντικά ζητήματα.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση μάς έδωσε μια σειρά εργαλείων για την επίτευξη των στόχων αυτών και η Πολιτεία, έστω και με αργούς ρυθμούς, έχει προχωρήσει με την εναρμόνιση της νομοθεσίας. Στη χώρα μας η περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ υλοποιείται από το Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος χωρίς να παραβλέπεται ο ρόλος του Υπουργείου Εσωτερικών και των Τοπικών Αρχών. Αυτή η προσέγγιση εκφράζεται μέσα από μια μακροπρόθεσμη στρατηγική, η οποία έχει στόχο την ορθολογική, σύγχρονη και ολοκληρωμένη διαχείριση των αποβλήτων. Ήδη, στο πλαίσιο της υλοποίησης αυτής της

στρατηγικής, έχουν κατασκευαστεί δύο Μονάδες Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Στερεών Οικιακών Απορριμμάτων στην Κόση και στο Πεντάκωμο, έχουν κλείσει οι δύο μεγαλύτερες χωματερές, έχουν επιβληθεί σχετικές υποχρεώσεις για τους παραγωγούς ΑΕΚΚ, η GREEN DOT Κύπρου σε συνεργασία με Τοπικές Αρχές εφαρμόζουν τα προγράμματα διαλογής στην πηγή που αφορούν όμως μόνο τη διαχείριση των συσκευασιών και των αποβλήτων συσκευασιών, έχουν δημιουργηθεί πράσινα σημεία και το κράτος έχει προχωρήσει σε μικρό αριθμό προγραμμάτων πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης του πολίτη.

Ταυτόχρονα όμως, οι αρμόδιες Αρχές και οι τεχνοκράτες που σχετίζονται με το κρίσιμο αυτό θέμα της Διαχείρισης Αποβλήτων στην Κύπρο, πρέπει να γνωρίζουν ότι θα πρέπει να καταβληθεί ακόμη μεγαλύτερη προσπάθεια για την πλήρη εφαρμογή της ευρωπαϊκής οδηγίας 2008/98/ΕΚ και των τελευταίων τροποποιήσεων της ώστε το Σύστημα να είναι αειφόρο. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα:

(α) Είναι φανερό ότι οι δράσεις που αναλαμβάνουν οι Τοπικές Αρχές και οι πολίτες για μείωση στη χρήση, επαναχρησιμοποίηση (και ακολούθως ανακύκλωση) των αστικών αποβλήτων έχουν παραμείνει στάσιμες και σε νηπιακή κατάσταση. Επιπρόσθετα, η θε-

ώρηση των στερεών αποβλήτων ως πρώτης ύλης που μπορεί να αξιοποιηθεί και να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη, αλλά και η ανάπτυξη νέων μεθόδων που θα προστατεύουν το περιβάλλον από την υπερπαραγωγή απορριμμάτων είναι σχεδόν ανύπαρκτες. Έχουμε παρατηρήσει, επίσης, ότι οι στοχευμένες δράσεις για την επαρκή ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού ώστε να αποκτήσει νέα περιβαλλοντική κουλτούρα για τη διαχείριση των αποβλήτων είναι περιορισμένες. Η υιοθέτηση των πιο πάνω θα μπορούσε να διευκολυνθεί με την εφαρμογή συστημάτων όπως είναι αυτά της διαλογής στην πηγή και του «Πληρώνω Όσο Πετάω». Για την εφαρμογή τους απαιτούνται νομοθετικές ρυθμίσεις για τον καθορισμό των υποχρεώσεων των Τοπικών Αρχών, αλλά και η οικονομική στήριξή τους. Όπως είμαστε σε θέση να γνωρίζουμε, έχει ετοιμαστεί το 2018 προσέχδιο κανονισμών και προς το σκοπό αυτό καλούμε τον Υπουργό να επισπεύσει τις διαδικασίες για την όσο το δυνατόν πιο σύντομα συζήτησή του στη Βουλή.

(β) Τα παραγόμενα προϊόντα από τις ΟΕΔΑ παραμένουν αναξιόποινα, ενώ οι πολίτες καλούνται να καταβάλλουν αυξημένα τέλη για τη διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων τους από τέτοιου είδους μονάδες. Πιο συγκεκριμένα και στην περίπτωση της μονάδας στο

Πεντάκωμο, μεγάλες ποσότητες RDF (Refuse Derived Fuel) και SRF (Solid Recovered Fuel), οι οποίες σύμφωνα με το συμβόλαιο που υπογράφηκε είναι ιδιοκτησία του κυπριακού κράτους, παραμένουν αδιάθετες και οδηγούνται σε χώρο υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ). Κρούουμε τον κώδωνα του κινδύνου, γιατί αυτό θα εξελιχθεί σε μείζον πρόβλημα, αφενός λόγω των μεγάλων ποσοτήτων και αφετέρου λόγω της περιορισμένης αποθηκευτικής δυνατότητας του ΧΥΤΥ. Όπως πρόσφατα μας έχει ενημερώσει ο Υπουργός, από τον Νοέμβριο του 2018 άρχισε η μεταφορά κάποιων ποσοτήτων του δευτερογενούς καυσίμου SRF στις εγκαταστάσεις του Σημεντοποιείου Βασιλικού για χρήση του ως στερεού εναλλακτικού καυσίμου για παραγωγή ενέργειας.

Ελπίζουμε αυτό να συνεχιστεί, όπως επίσης και να εντατικοποιηθούν οι προσπάθειες ώστε να καταστεί δυνατή και η βελτίωση της ποιότητας του παραγόμενου RDF. Πενικότερα, ως Επιμελητήριο θεωρούμε ότι η θέσπιση ενός νομικού πλαισίου δεν θα μπορούσε από μόνη της να μας οδηγήσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Απαιτείται μια δέσμη μέτρων, καθώς και συνεχής συλλογική προσπάθεια για την επίτευξη του στόχου της βελτίωσης. Η βασικότερη προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων είναι η στενή συνεργασία όλων.

«Τα αναγραφόμενα από τους αρθρογράφους δεν εκφράζουν τις απόψεις της ΧΑΡΑΥΓΗΣ ή της Εκδοτικής Εταιρείας ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ ή του υπεύθυνου της στήλης. Οι αρθρογράφοι/επιστολογράφοι φέρουν οι ίδιοι την ευθύνη των όσων γράφουν, τα οποία είναι δυνατό να μην περιέχουν την αλήθεια, όλη την αλήθεια και μόνο την αλήθεια».

Παρακαλούμε τους επιστολογράφους και αρθρογράφους να περιορίζουν το κείμενό τους, για τις μεν επιστολές μέχρι 400 λέξεις, για τα δε άρθρα μέχρι 600 λέξεις.

ΧΑΡΑΥΓΗ

Πεμ, 07 Νοέμβριος 2019, p.22

Αποδελτίωση:07/11/2019

